

Ének-zene Tanmenet

2.'A' osztály

Tanár: Oláh Viktória

Óra száma	Téma	Új fogalmak, ismeretek	Fejlesztési feladatok, ismeretek	Tevékenységek, munkaformák
1.	Beköszöntő: 1. osztályban tanult mondókák, dalok, játékok felelevenítése szabad válogatás szerint	Tanultak ismétlése: gyermekjátékok, szerepjátékok, játékleírások, mondókák, kiszámolók	Dalismétlés Játékleírások ismerete, szabálykövetés	Közös éneklés, játék Zenés nyári élmények megosztása
2–3.	Egyenletes mozgás: – Csip, csip, csóka – Dínom, dánom Gyermekjátékok: – Mit játsszunk, lányok? – Bújj, bújj, itt megyek – Aki nem lép egyszerre –	Tanultak felelevenítése, megerősítése (játékdalok ismerete, zeneelméleti fogalmak értése, ritmusolvasás és -írás újbóli értelmezése)	Egyenletes löktetés Ritmikus mozgás Mérő – ritmus összekapcsolása Alapritmusok ismerete (olvasás-írás) A 2-es ütem értelmezése Az énekfűzet használata	Közös és egyéni mozgással kísért éneklés Kiscsoportos tevékenység (rejtvényfeladat) Egyéni ritmusírás, közös ellenőrző értelmezés
4.	Gólya-nóta Mondóka skandálása	Dallamosztinató Kórusmű elemzése, értő figyelés	Hallás utáni daltanítás Szövegértelmezés	Hallás utáni daltanulás szövegértelmezéssel Ritmikus szövegmondás

	Gólya, gólya gilice (felidézés a zenehallgatáshoz)	Gyermekkar	Értő zenehallgatás tanítói / tanári segítséggel	Természetismereti kapcsolódás: beszélgetés a gólyákról Zenehallgatás: <i>Kodály Zoltán: Gólya-nóta</i> <i>Gryllus Vilmos: Kémény tetején</i>
5.	A békakirályfi (magyar népmese) Gyermekjátékdalokban szereplő énekes párbeszéd: pl. Gyertek haza ludaim, Hová mégy te kisnyulacska, Mit játszunk, lányok?	Mozgásutánzások Énekes párbeszéd	Szövegértés Rögtönző kérdés-felelet játékok Szabálykövetés, játékkismeret	Mesehallgatás – tanulság megfogalmazása Zenehallgatás Énekes beszélgetés hangosan – halkon frontális és egyéni munkaformákban
6.	Játékba hívó Danikáné	Körjáték Testhangszer Ritmikai kíséret Ütemvonal Ütemjelző, ütemmutató Záróvonal	Ritmikus beszéd Egyenletes járás és szabad mozgások Szövegmemorizálás (Danikáné párbeszédese része)	Járás és egyenletes tapsolás összekapcsolása Egyenletes járáshoz egyszerű ritmusosztinátók tapsolása Dalénekes ritmusosztinátók kíséretével
7.	A part alatt	Hangutánzás Hangfelismerés Gyermekkar	Páros munkaszervezés Értő, követő zenehallgatás	Mozgással kísért daltanulás Zenehallgatás: <i>Bartók Béla: Cipósütés</i>
8–10.	Szent Erzsébet hídja – játék Hej, tulipán Bújj, bújj zöld ágacska	Népi gyermekjáték Legenda Gyermekkar	Hallás utáni daltanulás Zenei figyelemmegosztás A zenei érzékenység fejlesztése Dramatizáláskor empatikus viselkedés	Ritmikus járás Kifejező szövegmondás Szerepjáték Zenehallgatás: <i>Kodály Zoltán: Lengyel László (választott részlet)</i>
11.	Várkörjárás Recse, recse, pogácsa	Súlyos – súlytalan hangsúlyok Mérő Ritmus Dallam Szolmizáció, kézjelek	Egyenes testtartás, artikulált, szép éneklés, helyes szövegmondás Egyenletes járás, hangszerkíséret Dalszöveg ritmikája szerinti tapsolás Utószolmizálás	Közös – kiscsoportos – egyéni éneklések váltva Mérőütés hangoztatása Dallamkirakó játékok
12.	Járom az új váromat	Halk (piano) – hangos (forte)	Öt ujj használata a szolmizáláskor	Éneklés váltakozó dinamikákkal

		Motívum Kézjel Ritmusosztinató	Kottaolvasás – írás Alapritmusok ismerete	Tanult motívumok utószolmizálása Kézjelek használata Váltottkezes kopogás
13.	Éliás, Tóbiás	Magas – közepes – mély Dallamrajz Éneklő kéz és hangoszlop Fúvószenekar	Hangsúlyok kiemelése tapssal, csettintéssel, dobbantással, eszköz, illetve ritmushangszer használatával, páros munkában szembeforduló pacsizással, stb. Szó – mi – dó relációk	Kottamásolás Dallamfordulatok éneklése ismert kézjelekről Zenehallgatás: <i>G. F. Händel: Vízizene, D-dúr szvit – nyitány (No. 2 – HWV 349)</i>
14.	Szó – mi és szó – mi – dó fordulatú dalok ismétlése (pl. Hinta, Katica, Hold, hold fényes lánc)	Betűkotta Néphagyomány, népszokás Szokásdallam	Éneklés betűkottáról Ellenritmus Népszokás	Daltanulás hallás után Utószolmizálás betűkottáról, kézjelekről
15 -16.	Süssünk, süssünk valamit Elvesztettem zsebkendőmet Tik csak esztek, isztok Erdő mellett nem jó lakni	Változat Dallambújtatás Zenei kirakó	Belső hallás Koncentrált figyelem Csoportbontás Kottakirakó	Beszélgetés foglalkozásokról, háztartási munkákról, sütés-főzésről Zenehallgatás: <i>Bartók Béla: Gyermeknek I/1. – Játzó gyermekek Bújócskázó dallamok – változatos tanulásszervezési megoldásokkal</i>
17.	Látom a holdat Aki nem lép egyszerre	s – m – d fordulatok Első alsó pótvonál Zenei írás-olvasás	Európai gyermekdalok Többszólamú hallásfejlesztés előkészítése Dallamok összekapcsolása	Quodlibet dallam éneklése tanár-osztály előadásában, majd csoportbontással Zenei olvasás-írás gyakorlása
18.	Csipkebokor Jön egy varjú	s – m – d fordulatok Ritmikai, dallami játékok Zongora	Európai gyermekdalok Ismert dallam hangszeres feldolgozása	Játék a ritmusokkal: folyondárritmus körbeadása Játék az énekléssel: folyondárdallam körbeadása Zenehallgatás: <i>Bartók Béla: Román népi táncok (részletek) Bartók Béla: Gyermeknek I/4. – Párnatánc</i>
19.	Gyakorló óra	Betűkotta Kérdés-válasz Dallamkirakó Szöveg – ritmus kapcsolása	Vonalrendszer ismerete, öt ujj használata Kézjelek használata Hangjegyfűzet alkalmazása	Szó – mi – dó (ugrás) kirakása, írása különféle hangmagasságokban Kézjeles gyakorlatok Betűkotta használata
20.	Gyakorló / ismétlő óra	Ritmusdominó	Ismert ritmus- és dallamfordulatok gyakorlása: olvasás-írás	Hangjegyfűzet használata

		Hangjegyzírás Kottaírás	Feladatértés	
21–22.	Dalisméltás: Itt kopog, ott kopog Télapó itt van Hull a hó Hull a pelyhes fehér hó	Mikulás ünnep hagyományai Zenekar és annak ismert hangszerei Hangulatábrázolás, kifejezés Zongora Zenekar	Hagyományismeret Kifejezés gazdagsága	Témához, hangulathoz illő feladatok (daltanulás, beszélgetés, zenehallgatás) Zenehallgatás: <i>W. A. Mozart: C-dúr variáció egy francia gyermekdalra K. 265.</i> <i>Dohnányi Ernő: Változatok egy gyermekdalra Op. 25.</i>
23.	Nagy, csuda hangon	Karácsonyi ünnepkör Zenekar	A dal kifejező éneklése, az egységes, szép hangzás megteremtése	Közös, kis csoportos és egyéni éneklés Zenehallgatás: <i>W. A. Mozart: Német táncok K. 605. No. 3 – Utazás szánon</i>
24.	Betlehembe, jer, pajtás A kis Jézus aranyalma (dalisméltás: Pattanj pajtás)	Advent szimbolikái Zenei ábrázolás Zenekar	Hagyományok, szokások ismerete	Közös daléneklés Rajzolás Zenehallgatás: <i>Kaláka együttes: A kis Jézus aranyalma</i> <i>A. Vivaldi: A négy évszak, II. tétel – Tél</i>
25.	Csillagoknak teremtője	Duett Kórus – gyermekkar Szólamok	Szöveg – zene kapcsolata	Zenehallgatás: <i>Kodály Zoltán: Csillagoknak teremtője</i>
26.	Regöljünk, regöljünk	Magyar népszokások: Regölés	Népszokás ismerete	Ismerkedés a népszokással, annak szokásdallamaival
27.	Hej, vára, vára Jön a kocsi	Dallamfordulatok Dallamrajz Zenekar Az új hang előkészítése	Tanult dallamfordulatok felismerése hallás után, kézjelről Belső hallás fejlesztése	Játékok hangkeltő eszközökkel Rövid dallamsor rögtönzése Tanult dalok éneklése hangerő-változtatással Zenehallgatás: <i>E. Grieg: Peer Gynt Suite (No.1) – részlet</i>
28.	Elaludt az öreg cica Dalok az állatokról	A ré szolmizációs hang Kánon, ritmuskánon Bújtatott dallam	Többszólamú figyelem erősítése Dallamkövetés belső hallással	Hallás utáni daltanulás Utószolmizálás Kézjelek használata
29.	Gyakorló óra	Éneklő kéz és hangoszlop Ötvonalas tábla Hangjegyfűzet Osztinató	Ritmus és dallampótlás Zongora „szólamai”	Új hang (ré) elhelyezése a vonalrendszerben Zenehallgatás: <i>Bartók Béla: Gyermeknek I/6. – Balkéztanulmány</i>
30.	Árnyék ül a falu dombján és szövegváltozatok	Páros – páratlan Súlyos – súlytalan Hangsúlyjel	Hangsúlyok érzékelése: súlyos és súlytalan ütemrész megkülönböztetése Kis csoportos tevékenységek	Hangsúlyok kiemelése Szabadmozgású rögtönzés zenehallgatáshoz Zenehallgatás: <i>Ifj. J. Strauss: Kék Duna keringő</i>

31.	Hej, vára, vára Sándor napján	Dallamrajz Motívum Kottázás Zenei forma	Dalfelismerés tanult motívum alapján Dallamkövetés az irányok jelölésével Egyszerű zenei forma	Daltanulás hallás után Részlet utószolmizálása Kottakiegészítés Formai elemzés
32.	Kering az orsó Kodály Zoltán: 333/53.	Kánon Olvasógyakorlat Zenei ismétlőjel Kérdés – válasz	Kánonéneklés, többszólamúság érzetének kialakítása Kottaolvasás, -írás Elemzés Improvizáció (mondóka)	Kottairás (másolás) tanári segítséggel Játék a mondókaival (kánonban) Olvasógyakorlat feldolgozása, kérdés-válasz megfigyeltetése
33.	Még azt mondják	Népdal Feldolgozás Kórusmű	Kórusművek hallgatása Szólamok ismerete Tanult dallam beazonosítása, követése a zenehallgatáskor	Hallás utáni daltanulás Zenehallgatás: <i>Kodály Zoltán: Táncnóta</i> Népies kifejezések megbeszélése Ritmuskánon (Sándor napján)
34.	Este van már, nyolc óra Kánonok ismétlése	Párosító Kánonéneklés Ellenritmus	Hagyományismeret Szokásdallam tanulása, kifejező előadása	Hallás utáni daltanulás Kánonéneklés különféle változatokban: osztály – tanár; csoportbontásban; egyénileg... Ellenritmus alkalmazása
35.	Virágéknál ég a világ Láttál-e már valaha	Párosító Kánonéneklés Dalfelismerés, azonosítás	Szövegértelmezés Ritmus – dallam összekapcsolása	Tanult kánonok gyakorlása Dalfelismerés ritmuskottáról
36.	Csömödéri faluvégen	Szövegrögtönzés Dalcsokor összeállítás	Rögtönző feladatok Megerősítő zenehallgatás	A párosítók tartalmának megbeszélése, csokorba fűzés Régies kifejezések gyűjtése, értelmezése Szabad zenehallgatás
37.	Kivirágzott a diófa vagy/és Hess, légy	Dalismétlés	Szövegtartalmat kifejező éneklés Repertoárbővítés	Tanult gyermekjátékok, körjátékok, vonulók Népdalok éneklése
38.	Dalismétlés: Esik az eső, ázik a heveder Esik eső karikára Jön, Kossuth, jön	Katonadalok Indulók Kossuth-nóták Katonai viseletek Március 15-i ünnepkör	Ismeretbővítés Nemzeti ünnepeink	Daltanulás Zenehallgatás: <i>Kalamajka együttes: Jön, Kossuth, jön</i> Beszélgetés március 15-éről
39.	Állj be, Berci, katonának!	Menetelő, induló dallamok	Témához illeszkedő versek, szövegek	Daltanulás Zenehallgatás Beszélgetés (történelmi, irodalmi személyek)

				Korabeli ábrázolás, képek megtekintése
40.	Kossuth Lajos táborában	Himnusz	<i>Erkel Ferenc – Kölcsey Ferenc: Himnusz – zenehallgatás</i>	Zenehallgatás: <i>Erkel Ferenc – Kölcsey Ferenc: Himnusz</i> Rajzolás, beszélgetés nemzeti jelképeinkről
41.	Ünnepi óra	Történelmi események	Az 1848-as események életkornak megfelelő értelmezése	Tanult dalok és hallgatott művek
42.	Járjunk táncot Kert alatt	Zenei kérdés – válasz Zenei forma Énekelt vers	Tanult dalok elemzése Kérdésre zenei válasz rögtönzése Saját készítésű ritmushangszerek	Ritmikai és dallami játékok Rögtönző feladatok
43.	Hol jártál báránykám? Szélről lejeljetek	Motívumok összehasonlítása Fuvola	Dallammotívum – ritmusmotívum összevetése Beleérző képesség fejlesztése Fantázia előhívása – gondolattársítás zenehallgatáshoz	Körjátékok ismétlése Mondókák skandálása szó-mi-dó hangkészleten Zenehallgatás: <i>W. A. Mozart: D-dúr fuvolanégyes I. tétel, K. 285</i>
44.	Hopp, Juliska	Egyenletesség Hangsúlyok 2-es és 4-es lüktetés a zenében Ütemjelző, ütemmutató	Páros lüktetés Zongora hangszíne Népdalfeldolgozás	Aktív, motivált zenehallgatás Rögtönzött tánc a népdalhoz Zenehallgatás: <i>Bartók Béla: Gyermekeknek II/23. – Táncdal</i>
45.	Hatan vannak a mi ludaink	Testhangszer Alapritmusok	Hallás utáni daltanulás Testhangszer Mérő és alapritmusok (tá, titi, negyed szünet)	Dalritmika megszólaltatása testhangszerrel Páros feladatok Kottamásolás
46–48.	Gyakorló óra: (Tk. 35. – 36. oldalak) Kodály Zoltán: 333/259.	Egyes – kettes kap Kottaolvasás – írás Lapról olvasás	Zeneelméleti feladatmegoldások tanári segítséggel Lapról olvasás próbálkozásai	Tankönyvi feladatok megoldása Zenehallgatás a már korábban hallgatott művekből válogatva
49–50.	A gúnárom elvezett <i>Bartók Béla: Gyermekeknek II/27. – Tréfa</i> Nincs szebb állat <i>Szvorák Katalin,</i>	Hangutánzás Gyermekjátékdal Cselekményes zenék	Közös ének és játék Zene keltette érzések kifejezése (szavakkal, rajzzal, mozgással)	Hallás utáni daltanulás Állatokról szóló dalok gyűjtése és éneklése (közösen, csoportosan, párban és egyénileg) Beszélgetés az állatok külső és belső tulajdonságairól

	<i>Téka együttes: A macskának négy a lába; Házasodik a tücsök Úszik a kácsa Egy kis malac</i>			
51.	Zenehallgatási óra: <i>Bartók Béla: Mikrokozmosz VI. No. 142. Mese a kis légyről Rimszkij-Korszakov: Dongó A. Scandelli: A tyúk – vegyeskar C. Saint-Saëns: Az állatok farsangja XIV. tétel – Finálé</i>	Cselekményes zenék Programzenék Mikrokozmosz	Irányított zenehallgatás megfigyelési szempontokkal Vélemények megfogalmazása a hallgatott zenékről	A tankönyv feladatainak megoldása (Tk. 39.o.) Zenehallgatás: <i>Bartók Béla: Mikrokozmosz VI. No. 142. Mese a kis légyről Rimszkij-Korszakov: Dongó A. Scandelli: A tyúk – vegyeskar C. Saint-Saëns: Az állatok farsangja XIV. tétel – Finálé</i>
52.	Isten éltesen Péter, Pál Tivi-tovi tács	Félértékű kotta előkészítése	Új ritmusérték megismerése	Gyermekdalok Páros vonulós játékok Mozgásos improvizációk
53.	Méz, méz, méz	Félértékű kotta és szünetjelet Zenei írás Gyermekkar	Ritmikus szövegmondás és éneklés Zenei írás: a tá-á ritmusérték írása	Ritmusírás (tá-á): térben, papírlapokon nagymozgással, majd füzetben Félértékű szünet írása Dalok éneklése ritmustapssal és ritmusnevek hangoztatásával Zenehallgatás: <i>Kodály Zoltán: Méz, méz, méz</i>
54–55.	Tekereg a szél Hova mégy? Harcsa van a vízbe'	Komponált gyerekdalok Új szolmizációs hang előkészítése	Szövegtartalom kifejezése zenei eszközökkel	Ritmus és dallamfelelgetők Rák-játék a ritmusokkal Zenehallgatás: <i>Sebő Ferenc – Weöres Sándor: Tekereg a szél</i>

56.	Kis kece lányom Széles az én kedvem ma	Az alsó lá hang tudatosítása Karakterábrázolás, előadás	Hangulatokhoz igazodó, kifejező éneklés Formamegfigyelés a zenehallgatáskor	Éneklés hangulatokat kifejező rögtönzött mozdulatokkal, karmozgással, tánccal Zenehallgatás: <i>Bartók Béla: Gyermekeknek I/17. – Körtánc</i>
57.	Három éjjel, három nap	Népszokás Hangkészlet Öt ujj használata Gyermekkar	Népszokás – farsang	Zenehallgatás: <i>Kodály Zoltán: Hajnövesztő</i> Népszokás felelevenítése Rajzolás
58.	Árok szélén búzaszál nőtt	Éneklő kéz, hangoszlop	Hangszínhallás fejlesztése Rendszerezés, megerősítés	Tanult szolmizációs hangok rendszerezése hangoszlopba, hanglétrára, ötvonalas táblán, öt ujjon elhelyezve, hangjegyzetben leírva
59.	Én Istenem, minek élek Hopp, Juliska ismétlése	4-es lüktetésű népdalok Hangsúly elrendeződések Metallofon	Fesztes tempójú dalok karakteres előadása	Énekes párbeszéd Táncos mozdulatok
60–61.	Gyakorló óra: Tk. 48. oldal feladatai Zenés társasjáték	Zeneelméleti alapismeretek	Zeneelméleti alapismeretek ismétlése, összefoglalása, megerősítése	Ritmikai és dallami feladatok A feladatokhoz tartozó dalok éneklése, játéka
62.	Két krajcárom volt nékem Keresd meg a tűt	Cselekményes zene Kifejezés, szójáték	Tanult dalok ismétlése, szépítése Jó kedvű dalolás	Malomjáték sok-sok énekléssel Zenehallgatás: <i>Bartók Béla: Gyermekeknek I/7. – Játékdal</i>
63.	Egyszer egy királyfi	Közös éneklés	Énekelt mese hallgatása	Cselekmény rajzolása, vagy kedves szereplőm ábrázolása Esetleg diavetítés a dalhoz kapcsolódóan
64.	Már megjöttünk ez helyre Kicsi vagyok én Ispiláng, ispiláng Fűzzünk, fűzzünk rózsaláncot	Műsorkészítés	Ismeretbővítés Műsorösszeállítás Kooperáció	Daltanulás Zenehallgatás Beszélgetés
65.	Orgona ága Serkenj fel, kegyes nép	Műsorkészítés	Témához illeszkedő versek, szövegek Előadói készségfejlesztés Zenehallgatás Egymásra figyelés az énekléskor	Daltanulás Zenehallgatás: <i>Kodály Zoltán: Nagyszalontai köszöntő – gyermekkar, vegyeskar</i>

66.	Válogatás a dallamtárból	Gyermekdalok, népdalok, énekelt versek Ritmus- és dallamhangszerek	Mérő és alapritmusok viszonya Ritmusértékek Hallás utáni daltanulás Dalrepertoár megerősítése Kottaismeret (betűkotta, ötvonalas kotta) Zenei olvasás-írás	Ritmikai feladatok Testhangszer és ritmushangszerek használata Olvasógyakorlatok Írás feladatok Éneklés és kapcsolódó játékok Kottakirakó Ritmus- és dallamkártyák
67.	Válogatás a hallgatott zeneművekből	Zenehallgatás Kórusfajták Hangszerek és zenekarok	Belső hallás Többszólamú figyelem	Ismételt zenehallgatások Mozgásrögtönzés a hallgatott zene érzelmeinek, tónusainak kifejezéséhez Formakövetés mozgással, vizuális ábrázolással
68.	Tetszés szerint	Népszokások, hagyományok, ünnepek	Szokásdallamok	Dalfelismerés kezdő és záró motívumról Zenei ki-mit-tud